

[Formanden.]

i Dag skal afslutte dette Afsnit. Og jeg henstiller særligt, at man ikke kommer ind paa Frugtavl i al Almindelighed herhjemme, det hører ikke ind under det foreliggende Forslag.

Vilhelm Rasmussen: Idet jeg fuldt ud kan slutte mig til de Udtalelser, der nu blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Olufson, ønsker jeg kun at gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at han i sin Tale den 12. November udtalte om Gartneren, at han saa alt for optimistisk paa det Værk, han havde sat i Scene i Nykøbing, og han sluttede sin Redegørelse for Rentabiliteten og Værdien af denne Plantage dels med de Bemærkninger, jeg før har citeret, og dernæst med følgende:

„Det er en Forretning, som i Aarenes Løb har givet et endog betydeligt Under-skud; og hvis en mindre Landbruger havde indladt sig paa et Foretagende som dette, er der ingen Tvivl om, at han for længst vilde have været fallit.“

Den højtærede Minister lever i den Vildfarelse, at nogen her i dette Ting har foreslaaet, at nogen Landbruger, som har 24 Tdr. Land til sin Raadighed, uden videre skulde gaa hen og lave en Plantage som den i Nykøbing. Det har ikke noget Medlem af dette Ting foreslaaet. Den, der er gaaet videst i denne Sag, har kun sagt, at de Resultater, der er naaet i Nykøbing, formentlig har Interesse for Landbrugerne. Det er dog en yderst beskedent Udtalelse. Den højtærede Minister har derfor polemiseret paa et fuldstændig forkert Grundlag.

Til Slutning vil jeg gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister: Bliver det rigtige Regnskab for Frugtplantagen, fra Grundlæggelsen til Dato, stillet til Offentlighedens Raadighed saaledes, at alle paa dette Grundlag kan danne sig det Skøn, som enhver maatte komme til?

Pinholt: Jeg skal tjene den højtærede Formand i ikke at komme ind paa en Drøftelse af Frugtavl i al Almindelighed. Den Diskussion, her har fundet Sted, navnlig om, hvorvidt Gartneren ved Sinds-sygeanstalten har været udmærket eller ikke udmærket, synes jeg man i og for sig kunde standse. Det vilde efter min Mening være rimeligt, at denne Mand, som i alt Fald har vist, at han kunde bringe noget frem, fik overladt Frugtplantagen i Forpagtning for et rimeligt Beløb, saa vilde han kunde vise, hvad der kan komme ud af hans eget Arbejde og hans egen Økonomi, og jeg vilde

tænke mig, at der kunde komme noget udmærket ud af det.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard mente, at dette Initiativ ikke burde hemmes. Jeg ved ikke, om der er nogen, der hartænkt paa at hemme Gartnerens Initiativ, men én Ting ved jeg, og det er, at han i højeste Grad føler sig generet af det Samarbejde, han har med Sinds-sygeanstalten. Han siger bl. a., at Patienternes Arbejde i Frugthaven er ikke udelukkende til Gavn for Frugthaven, og at det ofte medfører Tab, og han siger, at det er et Minus for ham at sælge Frugt til Anstalten, for naar han faar 25 Ø. andre Steder, faar han kun 20 Ø. dør. Det er dog fuldkommen urimeligt, at Manden skal have Tab ved det Samarbejde, det kan man slet ikke forsvare, og jeg synes derfor, det vilde være rimeligt, at Rigsdagen opfordrede Ministeren til at bortforpagte Frugtplantagen til Gartner Hardy Hansen. Det er vistnok ikke nogen egentlig Opgave for en Sinds-sygeanstalt at drive Frugtavl til Mønster for andre.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard mente, at Professorvidenskaben kunde man skubbe til Side ved Bedømmelsen af denne Sag, den kunde være god nok til sine Lejligheder, men det ærede Medlems Visdom satte han dog højere. Og det er jo muligt, at om dem, vi hidtil har anset for kyndige paa Frugtavlens Omraade, bl. a. Prof. Petersen ved Landbohøjskolen og Forsøgsleder Esbjerg ved Odense og andre, som har gjort et meget betydeligt Arbejde hidtil — at om dem kan man sige, at de har ikke noget Begreb om det, og dem skal vi ikke tage Hensyn til. Men alt vilde jo faa en meget bedre Udløsning, og man vilde faa en meget bedre Tillid til det hele, naar Gartneren blev løst ud af sin Forbindelse med Sinds-sygeanstalten og fik Plantagen i Forpagtning. Saa kunde man ikke være i Tvivl om, hvorledes Økonomien var. Jeg vilde synes, at det vilde være udmærket, at denne Mand ikke blev hemmet paa nogen Maade i sit Arbejde, men fik Plantagen i Forpagtning paa rimelige Vilkaar.

For øvrigt vil jeg sige, at de, der mener, at Frugtplantagen ved Sinds-sygeanstalten er, om jeg saa maa sige, et Forsøgsresultat, tager ganske fejl. Der er ikke noget Forsøg, det er et almindeligt Arbejde, der er foregaaet, det er gjort godt, og det er en praktisk Mand, der har arbejdet der, men et forsøgs-mæssigt Arbejde er der slet ikke Tale om. Hvis man vilde sige, at det, Anthon Sørensen Haubro i sin Tid lavede, var et Forsøg, vilde det ogsaa være forkert. Det er en dygtig og praktisk Mand, der virker der-